

СУ „НИКОЛА Й. ВАПЦАРОВ” ГР.ПЕТРИЧ

ул. „ Хр. Чернопеев” №12, тел. 0745/67196, e-mail: nvapcarov@abv.bg , www.vapcarov.net

Утвърждавам:

директор

/Ж. Тулевски , подпис и печат/

УЧЕБНА ПРОГРАМА

за разширена подготовка по Математика ИУЧ

първи а клас

2022 – 2023 учебна година

Хорариум на избираемите учебни часове: 1час/ 32 часа

седмичен / годишен

Изготвил: Елка Германова

УЧЕБНА ПРОГРАМА
ЗА
РАЗШИРЕНА И ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДГОТОВКА ПО
МАТЕМАТИКА В ИЗБИРАЕМИ УЧЕБНИ ЧАСОВЕ
за 1. клас
(по Наредба № 4 на МОН, чл. 8, ал. 3 от 30.11.2015 г.)

I. Общо представяне на учебната програма

Хорариум по часове:

- седмично - 1 час;
- годишно - 32 часа за 32 учебни седмици.

Учебната програма за разширена и допълнителна подготовка по математика за първи клас е разработена в съответствие с:

- Изискванията за резултатите от обучението по МАТЕМАТИКА в началния етап (Наредба № 5 от 30.11.2015 г.);
- Учебната програма по математика за 1. клас (утвърдена със заповед № РД09/ 1857 от 17.12.2015г.);
- Наредба № 4 на МОН, чл.8, ал.1 т.3 от 30.11.2015 г.

Учебното съдържание е разположено съобразно четирите области на компетентност, посочени в „Изискванията за резултатите от обучението по математика“: „Числа“, „Равнинни фигури“, „Измерване“, „Моделиране“. То е в съответствие с рамките, заложи в учебната програма по математика - общообразователна подготовка.

Основните теми са свързани със затвърдяване, обогатяване и задълбочаване на знанията и уменията на учениците за: числата до 20, за събиране и изваждане с тези числа; за числата 10, 20, 30, ..., 90, 100, за събиране и изваждане с тях; за работа с познати на първокласниците геометрични фигури, за усъвършенстване на уменията за чертане и измерване; за описване на ситуации от реалния свят с математически модели, за решаване на обикновени текстови задачи.

Чрез обучението по математика в часовете за разширена или допълнителна подготовка се съдейства за овладяването на ключови компетентности и личностното развитие на учениците, развиването на наблюдателността, на познавателната им активност, на мисловните операции - анализ, синтез, абстракция, конкретизация, обобщение, сравнение. Създават се условия за развитие на устната и писмената реч на учениците, на обогатяване на тяхното въображение и на творческите им способности. Съдейства се за развитие на тяхната самостоятелност, инициативност, воля, самоконтрол и самооценка.

II. Цели на обучението по математика в избираемите часове, свързани с разширена подготовка по математика

Да се съдейства за:

- изграждане на устойчив интерес към математиката, желание за нейното изучаване, развитие на познавателните способности на първокласниците: памет, мисловни операции, реч; за овладяване на ключови компетентности и личностно развитие на ученика;
- затвърдяване и разширяване на знанията и уменията, придобити чрез общообразователната подготовка и свързани с: числата до 20, редицата от изучените числа, действията събиране и изваждане с тях; числата 10, 20, 30, .., 90, 100, действията събиране и изваждане с тях; геометричните фигури - квадрат, кръг, триъгълник, правоъгълник, отсечка, страна, връх на конкретната фигура; чертането и измерването на отсечки; работата с мерните единици за маса (кг), за време (час), за паричните знаци (лев, стотинка); математизирането на ситуации от реалния свят чрез познатите действия - събиране и изваждане, решаване на текстови задачи с едно от действията събиране или изваждане;
- усъвършенстване на уменията за откриване на връзки, закономерности; правилно подреждане на мислите; извършване на вярностна оценка на елементарни съждения; ориентация, самостоятелен учебен труд и др.

III. Учебно съдържание (по теми – всяка тема е предвидена за един учебен час)

Месец	Седмица	Тема	Очаквани резултати	Средства
IX	1.	Подреждане на обекти в зависимост от количествени и пространствени признаци; групиране на предмети; елементарни понятия „горе“, „долу“, „пред“, „зад“, „между“, „дясно“, „ляво“ и др.	Използва изградени в предучилищната подготовка математически представи за: пространствено ориентиране; сравняване на обектите по пространствените им измерения. Групира и подрежда обекти по зададени признаци.	Учебно помагало по МАТЕМАТИКА за 1. клас – за разширена и допълнителна подготовка (РДП) (издат. „Булвест 2000“) стр. 2, 3
IX	2.	Сравняване - откриване на прилики и разлики.	Сравнява количества. Използва математическите представи за пространствено ориентиране, за сравняване, групиране, подреждане на обекти по зададени признаци.	Учебно помагало по МАТЕМАТИКА за 1. клас за РДП стр. 4, 5
X	3.	Числата 1, 2, 3 и действията събиране и изваждане с тях. Закономерности.	Познава количествената характеристика на числата едно, две, три и техните означения с цифри; сравнява ги. Брой до 3. Разпознава геометричната фигура триъгълник, открива закономерности. Използва връзката между събирането и изваждането и извършва тези действия с числата 1, 2 и 3.	Учебно помагало по МАТЕМАТИКА за 1. клас за РДП стр. 6, 7
X	4.	Числата 0, 1, 2, 3, 4. Събиране и	Познава количествената характеристика на числата	Учебно помагало по

		изваждане с тях. Връзки и зависимости.	едно, две, три, четири и техните означения с цифри; сравнява ги; Брой до 4 в прав, в обратен ред и поредно. Извършва действия събиране и изваждане на числата до 4. Открива закономерности. Разпознава изучените геометрични фигури.	МАТЕМАТИКА за 1. клас за РДП стр. 8, 9
X	5.	Числата 0, 1, 2, 3, 4, 5. Събиране и изваждане с тях.	Познава количествената характеристика на числата едно, две, три, четири, пет и техните означения с цифри; сравнява ги; Брой до 5 в прав, в обратен ред и поредно. Извършва действия събиране и изваждане на числата до 5. Открива закономерности.	Учебно помагало по МАТЕМАТИКА за 1. клас за РДП стр. 10, 11
X	6.	Числата 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6. Събиране и изваждане с тях. Закономерности. Оцветяване.	Познава количествената характеристика на числата едно, две, три, четири, пет, шест и техните означения с цифри; Сравнява числата до 6. Брой до 6. Извършва действия събиране и изваждане на числата до 6. Открива закономерности. Познава стотинка, лев.	Учебно помагало по МАТЕМАТИКА за 1. клас за РДП стр. 11, 12, 13
XI	7.	Числата до 7. Сравняване чрез „ ...	Познава количествената характеристика на числата до	Учебно помагало по

		по-голямо ", „...по-малко". „Верни" и „неверни" мисли.	7 и техните означения с цифри. Сравнява числата до 7. Брой до 7. Извършва действия събиране и изваждане на числата до 7. Открива закономерности. Познава мерната единица за маса килограм и нейното означение.	МАТЕМАТИКА за 1. клас за РДП стр. 14, 15
XI	8.	Числата до 8. Събиране и изваждане с тях. Откриване на кодирани числа с фигури.	Познава количествената характеристика на числата до 8 и техните означения с цифри; сравнява ги. Брой до 8. Извършва действия събиране и изваждане на числата до 8. Открива закономерности.	Учебно помагало по МАТЕМАТИКА за 1. клас за РДП стр. 16, 17
XI	9.	Числата до 10. Броене. Събиране и изваждане с тях. Откриване на прилики и разлики.	Познава количествената характеристика на числата до 10 и техните означения с цифри; сравнява ги. Брой до 10 в прав, в обратен ред и поредно. Извършва действия събиране и изваждане на числата до 10. Открива прилики и разлики.	Учебно помагало по МАТЕМАТИКА за 1. клас за РДП стр. 18, 19
XI	10.	Съставяне и решаване на задачи: „В стопанския двор“, „В магазина“.	Определя количества на различни съвкупности. Представя конкретна ситуация чрез събиране или изваждане на две числа. Пресмятане на сборове и разлики с числа до 10.	Учебно помагало по МАТЕМАТИКА за 1. клас за РДП стр. 20, 21

			Открива закономерности.	
XII	11.	Математическо състезание: отбор „Вихър“ и отбор „Комета“.	Познава числата до 10 и техните означения с цифри; сравнява ги. Брой до 10 в прав, в обратен ред и поредно. Извършва действия събиране и изваждане на числата до 10. Познава изучените геометрични фигури. Открива прилики и разлики.	Учебно помагало по МАТЕМАТИКА за 1. клас за РДП стр. 22, 23
XII	12.	Откриване на закономерности	Познава числата до 10; сравнява ги; Брой до 10 в прав и обратен ред; познава редното им значение. Открива закономерности. Решава задачи с действията събиране и изваждане.	Учебно помагало по МАТЕМАТИКА за 1. клас за РДП стр. 24, 25
XII	13.	Числата до 20. Едноцифрени и двуцифрени числа.	Определя количества на съвкупности от обекти - по-малко от 20; записва числата с цифри. Сравнява числата до 20. Познава едноцифрено и двуцифрено число. Познава значението на цифрите в записа на числото според позицията им.	Учебно помагало по МАТЕМАТИКА за 1. клас за РДП стр. 26, 27
I	14.	Конструирани с геометрични фигури.	Разпознава изучените геометрични фигури. Съотнася въведена номерация към моделирана	Учебно помагало по МАТЕМАТИКА за 1. клас за

			вече фигура на познат за детето обект. Моделира с познати фигури други, различни образи.	РДП стр. 28, 29
I	15.	Текстови задачи.	Анализира илюстративен материал, който се отнася към конкретни задачи. Решава текстови задачи с едно пресмятане, свързани със „смисъла“ на действията събиране и изваждане. Сравняване на две количества чрез тяхната разлика.	Учебно помагало по МАТЕМАТИКА за 1. клас за РДП стр. 30, 31
I	16.	Събиране и изваждане с числата до 20 без преминаване на десетицата.	Представя числа до 10 като сбор на две числа по различен начин. Пресмята сборове, открива взаимовръзки и закономерности. Използва информация, представена чрез дидактически материал, схеми. Решава текстови задачи.	Учебно помагало по МАТЕМАТИКА за 1. клас за РДП стр. 32, 33
I	17.	Измерване и чертане на отсечки.	Разпознава точка и отсечка. Използва чертожна линия за чертане на отсечка. Записва резултата от измерването на отсечка в сантиметри. Извършва действията събиране и изваждане с	Учебно помагало по МАТЕМАТИКА за 1. клас за РДП стр. 34, 35

			мерната единица сантиметър.	
II	18.	Време (часа, часа).	Използва мерната единица за време – час. Открива необходимата информация за определяне на времето в часове при дневен режим от илюстративни материали. Решава текстови задачи с мерната единица за време.	Учебно помагало по МАТЕМАТИКА за 1. клас-избираема подготовка стр. 36, 37
II	19.	Събиране с преминаване на десетицата (прибавяне към числата 9 и 8).	Извършва действие събиране с преминаване с числата 8 и 3, 4, 5. Решава текстови задачи с едно пресмятане.	Учебно помагало по МАТЕМАТИКА за 1. клас за РДП стр. 38, 39
II	20.	Прибавяне към числата 7 и 6. Текстови задачи. Занимателни задачи.	Извършва действие събиране с преминаване с числата: - 7 и 4, 5, 6, 7, 8, 9; - 6 и 5, 6, 7, 8, 9. Решава и съставя числов израз текстови задачи с едно пресмятане по илюстрация. Открива закономерности.	Учебно помагало по МАТЕМАТИКА за 1. клас за РДП стр. 40, 41
III	21.	Игри със „стрелички“. Откриване на пропуснатото число.	Извършва действие събиране с преминаване с числата до 20. Решава и съставя по илюстрация, числов израз текстови задачи с едно пресмятане.	Учебно помагало по МАТЕМАТИКА за 1. клас за РДП стр. 42, 43
III	22.	Математическо състезание: отбор „Вихър“ и отбор	Познава числата до 20 и техните означения с цифри; сравнява ги.	Учебно помагало по МАТЕМАТИКА

		„Комета“.	Брой до 20 в прав, в обратен ред и поредно. Извършва действия събиране на числата до 20. Познава изучените геометрични фигури. Открива прилики и разлики.	за 1. клас за РДП стр. 44, 45
III	23.	Времето през месец февруари. Лабиринт.	Извършва познатите случаи на действията събиране и изваждане с числа до 20. Описва с математически модел реални и картинно представени практически ситуации. Решава и съставя текстови задачи с едно пресмятане.	Учебно помагало по МАТЕМАТИКА за 1. клас за РДП стр. 46, 47
III	24.	Изваждане на числата до 20. Връзка между събиране и изваждане. Свързване на точки от квадратна мрежа.	Извършва действие изваждане на числа до 20 с преминаване. Решава и съставя текстови задачи с едно пресмятане. Открива закономерности, чертае в квадратна мрежа правоъгълник, квадрат.	Учебно помагало по МАТЕМАТИКА за 1. клас за РДП стр. 48, 49
III	25.	Сравняване. Закономерности.	Сравнява числата до 20 с релациите „...по-малко...“, „...по-голямо...“. Събира и изважда числата до 20 с преминаване. Решава текстови задачи. Съставя текстова задача по картина.	Учебно помагало по МАТЕМАТИКА за 1. клас за РДП стр. 50, 51
IV	26.	Редици, колони.	Открива закономерности по	Учебно

		Решаване на задачи.	редици и по колони. Събира и изважда с числата до 20. Решава задачи с посочване на различни варианти на групиране на обекти съобразно конкретното условие.	помагало по МАТЕМАТИКА за 1. клас за РДП стр. 52, 53
IV	27.	Изваждане на числата до 20. Оцветяване.	Събира и изважда числата до 20 с преминаване. Работи с именувани числа. Решава текстови задачи. Съставя текстова задача по картина. Решава задачи с посочване на различни варианти на групиране на обекти съобразно конкретното условие.	Учебно помагало по МАТЕМАТИКА за 1. клас за РДП стр. 54, 55
IV	28.	Решаване на текстови задачи.	Събира и изважда числата до 20 с преминаване. Решава текстови задачи. Съставя текстова задача по картина. Решава задачи с посочване на различни варианти на групиране на обекти съобразно конкретното условие.	Учебно помагало по МАТЕМАТИКА за 1. клас за РДП стр. 56, 57
V	29.	Числата 10, 20, 30, ..., 90, 100. Събиране и изваждане с тях.	Познава числата 10, 20, 30, ..., 90, 100 и техните означения с цифри. Познава десетицата като	Допълнително помагало за избираемите часове на

		Игра с пръчици.	бройна единица. Познава банкнотите от 20 лева, 50 лева, 100 лева и монетите от 20 ст., 50 ст.	издателство „Булвест 2000”
V	30.	В магазина.	Извършва действие изваждане на числа до 20 с преминаване. Описва с математически модел реални и картинно представени практически ситуации. Извършва действията събиране на числа до 20 с преминаване. Решава и съставя текстови задачи с едно пресмятане.	Учебно помагало по МАТЕМАТИКА за 1. клас за РДП стр. 60, 61; допълнително помагало
V	31.	Математическо състезание: отбор „Вихър“ и отбор „Комета“.	Познава числата до 20 и техните означения с цифри; сравнява ги. Брой до 20 в прав, в обратен ред и поредно. Извършва действия събиране и изваждане на числата до 20; на числата 20, 30, 40, ..., 100. Познава изучените геометрични фигури. Открива прилики и разлики.	Учебно помагало по МАТЕМАТИКА за 1. клас за РДП стр. 62, 63; допълнително помагало
V	32.	Решаване на занимателни задачи за изучените числа 10, 20, 30, ..., 90, 100 и действията събиране и	Събира и изважда числата 10, 20, 30, ... 100. Сравнява сбор или разлика с число. Решава и съставя текстови задачи. Разпознава и сравнява на	Допълнително помагало за избираемите часове на издателство „Булвест 2000”

		изваждане с тях с тях.	монети и банкноти.	

IV. Методически особености при прилагането на програмата

Между методиката на работа в избираемите часове за разширена или допълнителна подготовка и тази в общообразователната подготовка съществува тясна връзка. Заниманията при разширената подготовка по математика в първи клас се характеризират с преобладаващи игрово-занимателни дейности, с възможност за избор и присъствие на „нестандартни“ за децата задачи. Създава се подходяща емоционална атмосфера, непринуденост при изпълнението на самостоятелните работи, възможност за по-висока степен на диференциация и за работа в екипи. Първокласниците откриват и разрешават проблеми, предложени им в занимателен вариант, работят както с познат, така и с нов дидактичен материал.

Дейностите, в които учениците се включват, са предпоставка за удовлетворение от решаването на математически задачи, съдействат за развитие на творческите им способности и за усъвършенстване на практическите им умения

